

Yugo manjšina: Jankovića zaščititi z ustavo?

K spremembi ustave, da bi status manjšinske narodne skupnosti in dodatne ugodnosti dobili državljani, ki so po rodu Albanci, Bošnjaki, Črnogorci, Hrvati, Makedonci in Srbi namerava premiera **Mira Cerarja** jutri v državnem zboru pozvati **Violeta Tomić** (Levica). Gre za najmanj desetino prebivalstva države, povečini ekonomske priseljence, ki imajo enake politične in druge pravice kot vsi drugi državljani. Ta projekt Levice doslej ni bil preveč uspešen. Po opozorilih iz tujine pa bi morali najprej zaščititi nemško manjšino.

Le naključno v volilnem tednu?

Poslanica Levice Violeta
Tomić Foto: DZ/Barbara
Žejavac

Vprašanje poslanke Levice Tomičeve premieru o dodatnih pravicah in varovanju državljanov, ki izvirajo iz drugih republik, tudi denimo župana Ljubljane **Zorana Jankovića**, bo najbrž razburkalo javno mnenje v tednu, ko se bodo začela predčasna glasovanja pred predsedniškimi volitvami. Ker v politiki ni veliko naključij, se je zanj Tomičeva najbrž tudi odločila, da bi vplivala na volitve.

Motivira lahko del volivcev, da bodo odšli na volišča. Nanaša pa se zamisel najbrž tudi na enega od predsedniških kandidatov. Župan Kopra **Boris Popovič** je po očetu Črnogorec in bi posebna ustavna zaščita, če se država odloči zanj, najbrž veljala tudi zanj. Ni se pa rodil v Črni gori kot denimo Janković v Srbiji.

Na vprašanja Violete Tomić bo premier Cerar odgovarjal v nekoliko posebnem položaju. Njegova večina v parlamentu že dalj časa krši ustavo, ker po sodbi ustavnega sodišča nikakor noče popraviti diskriminatornega financiranja osnovne šole Alojzija Šuštarja (in še nekaj podobnih osnovnih šol). Prav ta mesec pa se je največja vladna stranka SMC, ki jo premier vodi, pridružila strankam bolj z leve in v ustavni komisiji izglasovala predlog za začetek spreminjanja ustave, da bi sodbo obšli.

Han je bil uspešnejši

[wp_ad_camp_2]

Ali bodo ustavo res dopolnjevali v smer, da bi različne vladne večine v prihodnosti lahko arbitrarno odločale, koliko in ali bi sploh financirale osnovno šolo Alojzija Šuštarja in druge

podobne osnovne šole, ki delujejo po državi še od časov liberalnega **Janeza Drnovška**, bodo poslanci glasovali prihodnji mesec.

Drug podoben projekt, kjer se SMC strankam bolj na levi doslej (še) ni pridružila, je urejanje statusa manjšinske skupnosti za državljane, ki so v Slovenijo v zadnjih desetletjih prišli iz drugih republik. Pri tem projektu, ki ga vodi Levica, pa ta stranka doslej ni prepričala niti drugih manjših strank na levi in ji zato postopka spreminjanja ustave sploh še ni uspelo doseči. Pri šoli Alojzija Šuštarja je bil **Matjaž Han** (SD) pri zbiranju podpisov veliko uspešnejši. Dovolj podpisov poslancev SD, ZL, Desusa in nepovezanih (brez SMC) je zbral že leta 2014.

Z dopolnitvijo ustave bi se narodnim skupnostim, po izvoru iz razpadle SFRJ, na ravni ustave uredil položaj in kulturne pravice skladno z Deklaracijo Republike Slovenije o položaju narodnih skupnosti pripadnikov narodov nekdanje SFRJ, bo premiera Cerarja opozorila Tomičeva.

[Po tej deklaraciji](#) nimajo ljudje, ki so prišli iz drugih republik, nobenih posebnih pravic. Parlament je to deklaracijo leta 2011 na predlog **Mirana Potrča** (SD) z veliko večino potrdil. Deklaracije so za državo nezavezujoči dokumenti brez pravnih učinkov in celo ne smejo ustvarjati pravic in obveznosti.

Zakaj ni varovanja nemščine?

[wp_ad_camp_1]

Vlada in pravniki v parlamentu so takrat pred odločanjem imeli pomisleke, da besedilo izpušča skupine, ki si res zaslužijo oznako manjšine in varovanje, ureja pa tiste, kjer je to sporno. Iz vlade so, denimo, opozorili na Evropsko listino o regionalnih ali manjšinskih jezikih, ki smo jo ratificirali leta 2000.

Iz vlade, vodil jo je takrat **Borut Pahor**, so zapisali:

“Listina v prvem členu opredeljuje izraz »regionalni ali manjšinski jeziki«, kot jezike, ki jih tradicionalno uporabljajo na določenem ozemlju države državljani te države, ki sestavljajo skupino, številčno manjšo od preostalega prebivalstva te države, in ki se razlikujejo od uradnega jezika ali uradnih jezikov te države. Izraz ne vključuje niti narečij uradnega jezika ali uradnih jezikov države niti jezikov migrantov. Ob tem je potrebno poudariti, da Odbor strokovnjakov Sveta Evrope glede uresničevanja Listine v Sloveniji opozarja na tradicionalno prisotnost nemškega, pa tudi npr. hrvaškega in srbskega jezika (območje Bele krajine).”

Celotna napoved vprašanja Tomičeve premieru Cerarju je takšna:

[pdf-embedder
url="https://spletnicasopis.eu/wp-content/uploads/2017/10/2e43b2a456989214e617.pdf"]

Novakova o prvo in drugorazrednih

[wp_ad_camp_2]

Predsednica NSi Ljudmila Novak. Foto: NSi

Iz vlade so med drugim še povzeli: pripadniki narodov nekdanje Jugoslavije (Albanci, Bošnjaki, Črnogorci, Hrvati, Makedonci, Muslimani in Srbi) razpršeno in večjem številu bivajo po Sloveniji in so posledica sodobnih migracijskih procesov iz drugih področij nekdanje skupne države Jugoslavije, ki so se v Slovenijo priseljevali (regionalni centri: Maribor, Celje, Jesenice, Ljubljana) v celotnem obdobju njenega obstoja, posebej intenzivno od srede 60. let dalje, predvsem iz gospodarskih razlogov. Nekateri strokovnjaki jih imenujejo imigrantske populacije, neavtohtone novodobne etnične skupnosti, novodobne manjšinske etnične skupnosti, nove etnične/narodne skupnosti, nove narodne manjšine, so takrat ocenjevali iz vlade.

Predvolilno namerava ponedeljek premieru popestriti tudi predsednica NSi **Ljudmila Novaka**, ki ga namerava opozoriti, da imamo dve pravni državi. Ena velja za običajne državljane, ki so za majhne prekrške kaznovani z visokimi kaznimi, ki jih morajo hitro plačati. Druga pa za izbrance, ki jim je dovoljeno prav vse, tudi velike nepoštenosti, pa za to ne

odgovarjajo.

Predsedniška kandidatka namerava premiera vprašati, kaj bo vlada naredila, da bi zakoni veljali za vse enako.

Tretje opozicijsko vprašanje premieru pa je napovedal **Anže Logar** iz SDS "glede ugotavljanja položajne in politične odgovornosti za nastanek bančne luknje."

Logar vodi preiskovalno komisijo za banke, ki preiskuje dogajanje, ki izvira tudi iz časov, ko je bil premier še sedanji predsednik, ki si poskuša zagotoviti še drugi mandat, **Borut Pahor**.